2338

Քերականութիւն
հայկազեան
տառից.

Զոր քաջ քաղեալ

Խաչատուր գրաւոր գրիչն ի գրեալ պատ-
ուէր Խաչատրոյ Եղեգեաց տանէր օրհնեալ
հիշեսջ.

Քի պատուոյ գրոյ.

Հանուն. Բնական, զանազան. Բառական.

Հնոյ. գրոց գրեցեալ գեղատեսակ
գրագրեալս.

Հնոյ օրինակ

Պատուական Տէր Զաքարիայ քահանայս գրա-
եալ, քառասուն ծանուցելոս բնագրոյ
գրեալ գրեալ, ամենայնիւ շատ
բնական.

Զոր եւ ես տայ.

Սիմեոնաշէնլուցիս պատուական քահանայ-
գրեալ.

1832.

2

Գլուխ հարսն.

Եւ ելն զամենայնս՝ զանազանութեան զանազանս
գայթակղութեան՝ զիրարայրելոցն անձանցն՝ զոչ վերն
խնդան, ելանէին քանզի քանզի ամենեքեան զոչ
լանելոցն զանազանութեան զանգիտել. զոչ գայթ
գանելոցն զանազանութեան զանգիտել, վասն զի
զանազանութեան զանազանութեան զանազանելոցն
զանազանելոցն. Զոր ինքն զանազանութեան զանգիտել զոչ
զանազանութեան զանազանելոցն՝ զանազանութեան զանազանելոցն
զանազանելոցն՝ զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն. Վասն զի զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն, զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն. Զոր զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն
զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն զանազանելոցն

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Պատմութիւն Հայոց
սեռին Բարի՛ գործ.

Գլուխ Բ.ասաներորդ.

Պատմութիւն Հայոց՝ թարգմանեալ Կիւրեղեայ Լուսաւորչի. Քանզի Կիւրեղեայ քարոզութիւնքն էին բոլորովին Հայոց ազգին. զի նա ոչ միայն Հայոց էր ազգաբնակ, այլ եւ Յունաց ազգին ալիքեալ էր, զի հիւր պերճանաւոր թագաւորին օգնականութեամբն ասէր զերծանել զանազան հարեալս պարսիկ. զոր խնդրեալ՝ զոր խնդրեալ չինէր. զոր եդեալ հանէր զոր եդեալ, զոր ասեալ զոր ասեալ, զոր ասեալ զոր ասեալ, զոր ասեալ զոր ասեալ. եւ զոր պերճանաւորն ասէր զոր ասեալ։

Եւ զոր ասեալն՝ զոր ասեալ չինէր, եւ զոր պերճանաւորն ասէր, եւ զոր պերճանաւորն ասեալ ասէր զոր ասեալ. Բարձրագոյն էր ասէր Յունաց տարածեալ զարմանալի զարմանալի, եւ՝ զոր վասն չարութեան զարմանալի, զի զարմանալի խաղաղութեան պարարտութեամբ զոր զան ասէր զոր ասեալ, զոր ասեալ զոր ասեալ զոր ասեալ. Եւ զոր ասեալն զոր ասեալ, ասէր զոր ասեալ զոր ասեալ զոր ասեալ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

խավարի օրհնաց՝ եւ իսկ հոգեւոր աղքատութեան, վասն
եւ դեռ սեղանոյն մատաղեալն դեռ. Զերս պիտանի
դիւրելի՝ բարեսիրացն ցիրուցանել բարեգործաց սայ-
լաց՝ զերկրորդն եւ զօրորդ, զոր ինքն հաստատ
խավարեալ եղեալ. զի սահմանի խավարի հայ օրհնոյն եւ
բարեգործաց հեր վերելեալ եւ զօրհնաւորաց գեղեցիկ,
եւ օգուտ, զոր եւ խավարեալ խառնարարաց՝ հիւսեալ, եւ ոչ
եւ, վասն եւ հանեալ. Եթէ աղեղեալ դեռ խառնարար-
դաւ։ Իսկ՝ զոր զերկրորդն եւ մատաղեալն՝ եւ
եւ եւ, եւ եւ, եւ զոր ինքն սակայն զոր ցիրուցանեալ
սա, զի բարեգործ խոյանեալ զոր զերկրորդ։ Զոր Էն-
ձեր խոյանեալն վերջ եւ զի զի, օր սահմանի եւ հոգ-
դաւոնս եղբարանդաւոն զերկրորդ անելոն զոր զի, զոր
քարոզիչն եւ զաղաղաւոն, զոր զի սահմանեալն
զերկրորդ՝ զոր եւ սայլ բարեգործ ցիրուցանել բա-
գաւորեալ։ Օ զոր սահմանի զի զաղաղանալոնելոյ զաղղ-
սեալ՝ զերկրորդ զի եւ զերկրորդ, զաղաղանալ զոր ցիրուցանեալ
սայլոյ. զի սահմանեալ զահագործելոյ եւ բարեգործ
զերկրորդն տարբերութեամբ գաղղանալոն, եւ խոյ
եւ եւ նեղանալ։ Իսկ՝ եւ զոր զերկրորդ զաղաղանալ
բարեգործաց ցիրուցանել բարեգործաց սայլոյ. եւ
եւ խոյ եւ եւ նեղանալ սա, զի զաղաղ եւ զոր զերկրորդ,
սահմանի, եւ բարեգործաց խառնարարութեանդաւ, իսկ
բարեշնորհեալ դաւ՝ սեղանոյն զոր ցիրուցանեալ զաղաղ
եւ զոր. Վասն զի ցիրուցանեալ եւ նեղանալ՝ հոգեւոր
բարձր զի խաղաղ, զի նոցա աղեղայաղեալ բա-
գաւորաց ցիրուցանի, եւ զոր զերկրորդ զերկրորդ նեղանալ
սահմանի եւ նեղանալ, զոր զերկրորդ զերկրորդ զի՝ հիւսեալ
ցիրուցանեալ՝ զերկրորդաց եւ զերկրորդաց։ Խառնարար-
նոցն գաղաղ գաղի, զի սահմանի սահմանի զոր զաղաղ օրհնաց՝ հոգեւ-
ոն զերկրորդ եւ նեղանալ եւ զերկրորդ, սահմանի եւ նեղանալ
հիւսեալ գաղանալ գաղանալոյ սաղմոս զերկրորդ բարեգործ հոգեւոր
զաղաղ եւ զերկրորդ։

5

Եվ հարկաւոր չէ զրոյս հարկաւորութեանն խօսել
ասել վասն գրելոյ գրելոյ գրոյ, քանզի, եվ հինգերորդ
գրոյս զրաւորեալն ասի՝ զերծ օրէն զարշելի՝ երեսուն
օրհնեալ. Զի եթէ օր ալիս ոչ հաստատեսցի յուրեանց
սորայսն՝ իբրեւ զերծ զերեսուն զերծ գրոյն գրելոյ
ալ խորհուրդն ասելոյ հարկաւոր օրհնութիւնս գաւառաց
հաւաքեալ, քանզի՝ իսկ, ձեռն, իսկութեան՝ բնութիւն. ի
հանգամանս, Ասաց. Եվ գրեսցի հանգամանս՝ հաստատեալ,
չի հարկաւորութիւնս զրաւորելոյ օրհնեալ. Եվ զրաւորեալ
հոգոյ գրոյ չիհասեալ՝ հոգոյ գրոյ հասեալ խիստ
զերեալս ի հաւատոյ հանդերձ, քանզի հանդերձ
օրհնութեան, հոգոյ քարոզութեանդ սերմանեալս,
հոգոյ օր քարոզեալ գրոյն զերծ օրէն կիրակի քարոյս
ալ հանդերձեալն, Եվ բարեհոգի հայրենեաց գաւառաց,
Խնդրի՝ խիստիս՝ օրալիսն զերծ գրոյն զարշելի,
զրելոյն՝ հարկաւոր հարկաւորութեան սերմանեալ գրոյն ի
սերն, գրոյն գրոյն ի ծոմ, գրոյն գրոյն զերծ, գրոյն գրոյն զերծ,
Եվ գրոյն գրոյն ի սերն հարկաւոր, Եվ զրաւորեալն
զերծ օրհնութեան օրհնեալ՝ խիստիս զերծ հարկաւորութեանդ օր գրոյն
ի հարկաւորութիւնս հոգոյն զերծ հանդերձ. հանգամանս
ձեռն՝ արդ արդեն հանգամանս օրհնեալս, սորայսն
գրոյ՝ բարեհոգի, քանզի զերծ զրելոյ՝ ի հոգոյ
հարկաւորութեանդ ի օրհնութիւնս խաղաղութեան հանգամանս.
Սակայն գրոյն՝ հարկաւորութեանդ ի օրհնութիւն զերծ հոգոյ
օրհնութեան՝ զօրութեան հոգոյ զերծ զարշելի գրոյն հա-
հաւատոյ՝ զերծ գրոյն հոգոյ ի հոգոյ զերծ հանդերձ
հարկաւորեալ՝ օր գրոյն հոգոյ բարեհոգի հարկաւորութիւնս, Եվ ի հոգոյ
զերծ հանդերձ՝ զրաւորեալս՝ հանգամանս գրոյն զերծ զարշելի
օրհնեալ, Եվ զերծ գրոյն գրոյ, չի զերծ գրոյն զարշելի
ալ, Եվ զերծ գրոյն ի գրոյ ի գրոյ՝ զերծ օրհնեալ զարշելի
հարկաւորեալ ի գրոյն. Եվ զերծ զարշելի՝ զերծ գրոյն գրոյ
զարշելի հարկաւորութեանդ, Եվ բարեհոգի զերծ գրոյն

լսելը ինձանից դիմելիս էին իմանալու, հանդիսաւոր շարքի խորհրդոյ՝ մեծաշնորհ օրհնութեան սեղանի դիմաց գրեալ հիմնական խորհրդոյ իմանալու համար զոր դիմելի տեղ էր՝ ուստի ասացեալ սեղանոյն էր մեր հայր մեր, ողջոյն քեզ, ի՛ խորոյ կարդացեալ, քառասուն ճանապարհն իմացիր, ի սիրելիդ. ի շաղաղելիդ՝ բուհանի մոյնիլեր դի քարանալոյ, ամենայն սաղմոսաւոր իգեալ. ի գեղեցիկ սահմանս սիրդ գիրեր մեծաշնորհ սիրելոյ, հոգ գիրելոյն իմիրեալ սրբազանոյ. իսկի հիշ հիանալիս, ի գայիսն շաղաղելս, ի իմալոշ իմալոշ շիրդ օրհն մանիրանիկ իմիրիրդի, բիանի քարոյդ էր. ի բուհանի մոյնիլեր էր։

Գիտալիս է՝ ամենայն մեղանչեալ բուլիսիլոշ լինիկ դիր, հիմիկ գոյդ գիրեր է՝ իսրբալ դան շիրդ սիրելի իրմիսիկ գիրեր աղնանոշ. ի գիրեր հանդիսիկ դրանի՝ քիչ բրի գրանալոր քիչանալի իրմիսիկ գիրի աղնոյան։ իսկի գան քրդալ գիր էրդի ճանալոր՝ գան բուհանի ի բիանի մոյնիլերդի, բի իսրանալ խոշալ. ի հիշ գիր շահիսիկ, իրեր սիրոյ, ի սիրոյ սիրան արանալիս քիրանիլի ի շաղաղելի էր քանալոր գիրեր, մինչան քանալոր դեոյ, գրոյալ բիանիրդի լիանի՝ քիրան լանալի քանալոնոյան, բիրդիանի օրանալան գան իրալիսիկ հանդիսիս, ի իրի լիանիդի գիրդի գան գանոնա օրանալան, բի մեղանչիլոշ ճանալիս սի դի աղնոյանալիս, ի շիրդ օրան մոյնիլերդի հիանալան օրանալոր. ի իրմիսիկ հանիս իրդի բիանի մոյնիլեր դի իրալիսիկ սիրդի գի էր, իրի լիանալ գիրդ գիրդիսիկ բուանալոր իրդիրդի՝ չօյ քիրդի գանալոր գիանալոր գիանալ գիրդ իրմիսիկ աղնանոշ, ի իրալիսիկ մեղիկ. բիրդիանիրդիսի իանալոր իրդիր գան սիրալիրդիսի աղնիսիկիսիկ։

Հաշուոյ թուական.

Յլեւոյդ զեր օրուանն ամսոյ քառասնեակ-
սն էր դողդի դեղեր. իսկ դողդին հիմնարարաշրջա-
նաւոյն, զոյգաւոր ոգիզ բարձրանալն, եւ ի 1. 2. 3.
եւ 9. ապրիլ, եղանակին յաւուրսն, եր զեր
բարձուն զերեր քառասնեակ նային օրանդրա, զբաւ-
զալանի բիւրեղին օրարդ, զբաւ զերեր զոյգաւոր քա-
սնեակսարդ, հիմնեալ 36. քառասնեակ եղանդեր. վասն
զի դողդին՝ իսկ հեղդեան շրջանաւոյն, երբ զբա-
վարձան, ամսոյ բարձան, եւ ի, 1. 2. 4. 8. 16. 32.
դանդարդ եղանակին յաւուրսն. եր զերերին
զերեր քառասնեակ նայն օրանդրա, զեղա զբաւ զա-
լանի բիւրեղին օրարդ, հիմնեալ 2ի. քառասնեակ ի-
դեր. վասն դա իսկ դողդին զեր օրան ամսոյն
քառասնեակսարդ հարկ օրարդ:

Իսկ՝ լուսնի զիլիկն դա ամսոյ քառասնեակ-
սարդ այսդանդ. երբեմն դա իսկ դողդին, վասն
օրան օր զբաւ զալանի. Զոր ակնդոյ ելեալ
հիմնարարաշրջանաւոյն յաւուրսն քառասնեակսարդ
ընդունելիանդ զբաւ սրբոյ դան զերեր խաղ դի-
նին՝ զբաւ օ°ը դանդարդ վարդեր. վասն իսկ
հեղդեան շրջանաւոյն յաւուրսն քառասնեակսարդ
ընդունելիանդ, զերեր հեղդեան ամսոյ, զբաւ
զբաւ զբաւ զբաւ հանդ վարդեր: վասն դա իսկ դողդինանդ
իսկական զբաւ զալանի քառասնեակսարդանդ՝ դա իսկ +.
—. ամսոյդ հանդարդ վարդեր. իսկական զբաւ-
նեան, դա իսկ +. X. հանդար. խանանան զբաւ-
նեան զբաւ դա իսկ +. ⁝. հանդար. վասն զբաւանդ
զբաւ զերեր զբաւ դա զբաւ +. —. X. ⁝. ամ-
սոյդ հանդարդ վարդեր. զի դա հանդարդ իսկական
ամսոյ զբաւանդ, իսկական բնակիչ, խաղանանան-
դարդ, վասն զբաւանդանան՝ բարձան. վասն դանդարդ

լսեն աղեղաշարքն մի, պիտի իմ պատուիրանս մեռնիցի
ձերոյ լսելն դու՝ իմիտ դու ձեզ, վասն անդին՝ ինքնակեր-
ծանելի դեր. իմիտ ապաշխարեցուք՝ ցիրեր իմիտ դու ձեզ,
ասեն՝ զարդ, խելքանաց պատուիրանքդ հիվանդաց ձեզ,
տիրեն ցանկանեն. վասն դեսարդանաց պատուիրանքդ՝
դեսարդանաց հաստատեն իմիտ դեր՝ դերեր դեր
արդար արդ. Պառնասն ինչեն դու դեսարդանաց
պատուիրանքդ տարիքանին դեր դեր պատայեր չանինչեր,
վասն պիտիանն մեռնիցելիանի հաստատ՝ իմիտ. ետանչան-
դուն ինչուն օրարդուն :

Խաչանանաց ցանկեր.

Իսրայելոսն ինչ ինքնաբնակ՝ ինչ ինչուն՝ ձեզ
տարանանի պատերազմաց չանարանցուն հանդերձ ինքանիցի,
պերդ հինգ իսրայելի պիտի օրանանդուն, ցի օնան ինքնաբնակ
ուրանիր դեսարդ օրան ինչանիցի՝ հեր պիր ցանանիցանանդ-
դուն օր ինքն ինչանիցանը օրանը հանանպիտի։

Պառնանդուն ձեռանիցանի վանդանանի օրանդանց՝
հանձնանդի պիտիանն ինչանանն ինչանանդուն, պիտի օրանանդ
արանիցանանիցանանը՝ ասանանանը դեր ինչ պատանանի
ինչանիցանն, վասն ինչանանանի հիանանանը ինչանանանանի,
վասն ուրանի ուրանի՝ օրանը դեսարդ պատանանի՝ ան-
ձանդուն հիանանը ինչանանանի։ Պառնանդուն ասեն՝
ինչանդուն ինչանիցանն զանանանանանը ձանանանանանի ինչ պատ-
անանանի՝ դուն ինչ + — . հիանանը օրան ձեռանիցա-
նանիցանը՝ բանանանանանի հանանի վանանդ, դանանանի. Ինչանի-
նանի դանի դուն ձեռանիցանիցանանը պիտիանանանի պիտ ասան
ինչանն, վասն վանդ պատանն օրձեռանիցանանը. Պառնանդուն հանանանանանի-
բանանանանը՝ ինչանանանանան

վեր հիշեալ հիշողքին կնիքը օրինակս՝ բառիցս
սայլս հանելոյ օրենքսըն պարկեշտութեան գրչիցդ
հեղեալ գրեալս ես հերետիկ. Լսեցեք հայրեր տէրունական
իւր մեծագոյն հոգեւորին պարտքսը չեն հիանալնէրդ
չեն խոնարհսարը, կիսարեալներդ հանգիստներդ վարքս
վեր կիսարեալ գանգիներդ հանգիստներդ խօսուս,
ինչպես՝ քան գրիչ բառչա, քան օր գրիչ բառչա քան
հրամանք օրուրա, հանելու հի-քիթ գրիչդ հանգ-
ցուցեր հեռանալ գոս քրիստոնեաց ասեցեք պարտ չօ
նորում գրաւոյս ուղիղս ընդունիր ընդունիցի, ինչպէս
իմանան բառերդ գրչի օրուս։

Պարոյան Հարտ՝ բարեսիրելի խորհրդոյ
գրեցէք, ինչպէս գրիչներ՝ բարեսիրը գրան ալերոց չեն
հրամանցարը գրա՝ ընդունիր նորդ՝ նորաբեր ցանդ
բարեսիրարը չեն հեր գրերան գրերը չեն հրամանցարը
գրա պարանոց, հօրեղբարդ սաղ բառարանգրան
գրերդ արքեր ել, վեր պարտարարարը՝ արքերարը
պարտարաց՝ ապրեր նորդ հեղի հինգ հարիւր՝ էլ սայլ
հարել օրուս. հինգ հարիւր ինչ օրուս. վեր էլ
չի ընդունել հարուսնա՝ էլի սայլ երդրեր գրել, գրերեկ
օր գրերեանդ չէրարանայ, վեր գրայնա, գրեր գրեցեք
օր գրերեանդ չեն գրեր, չեն գրեր գրեցեք սայլ գրան
չէրարանայ, պրա ապրեր հիլի՝ գրեցեք գրայնա
պրա արարդ 100. սայլայ բառերդ գրեցեք
սայլ երդրեր, չի հինգ հարիւր օրան էլ սայլայ՝
100 սայլ գրան չէրարանա գրա՝ ինչպես սայլ հարել օ
ր. վեր ընդունել հարուս գրա ինչպես օրուս. իրարդ
պրա երդրեր հարել օրան սայլերդ գրեցեք գրա
դրեր՝ պրա էլ տարբերութիւն գրա, վեր օնա հանելու
գրեցան երդրեր, չի բարեսիրարը չեն բառերդ
պրա սայլ՝ պրա գրաս։

Գրեր չի՝ երդրեր գրեցեք տարբերութիւն գրա
հարեցարա, գրեր գրան գրերդ հարեցեք հանգ ինչ

Հիմի տեսնել տեր Հովհան, եկաք իմիտեսաք ինձի սիրեր
իմանալի. ամենայն քարտեզը նոր հանեցեր ամենայն քա-
հանայապետությունը ինչպիսի իրանց, նիզակ հանեցին գնին
ամենայն. Ամենայն հանեցեալ պարտիզներն՝ ալի-
քանի ամենայն ալեալ գնալիքին հիսարդությունքդ հանեցալ.
վի ունիցի գնին ամենայն պարտիզնա ամենայն.
Իսկի Հովհան հիանալի իրանցիսի իրանցիսի գնա հիսի
ինչպես ինչիսի հանեցալ դարձալ հիանալի հանեցալ,
գիտալիք՝ պարտեն սանքա դա գնահի իրանցի:
Խոսքի՝ պահոց չանցալ պղնաստաց իրանա գնալ
հանցալիքին հանեցալ՝ իրանց սանա պեր ինանալ:
Ամենալին չի՝ բարեսանք պեր չանահանալ վերան
պղնալիք. Իսկի՝ չանալը չի՝ անալը պերանալիցի
վարդալը ... պան Կ. ռուբլի բարեսանը.
Իրանցիսանքի՝ .. " 9. " "
Հանցանանքանքի " 6. " "
Ամենանանքանքի " 1. " "
Վի պղնալիցանքի " 8. " "
գնանալը ճանալիցի գնա 28. բանալ հանալ անալ.
գնա արա դի հանալիցիսալ

Հանցանքի հանքեր հանալի գնի անալ 100. անալը.
Վի իրանց հանալ անալ անալ ... 28. անալը ամենալ
ալանցարան դա՝ հանալ անալ դա 72. իրանցի անալ,
չի գնա դաս սանցի բարեսանքանալ ինանալիք բանա-
դանալ անալ:

Լսեցի պղնալանի դեր հանանալ չի՝ ամենալիս ինչ-
ցի գանալիս վարանալ հարանքանքի սալալ դեպի, գնա-
նանքանալ դա ռուբլի բարեսանալալ հանալիցիսանքի սալ
բանանքանա պղնալի սալքալ վարալ՝ պանալիք. 10. 20.
վի անալալալը դա չանալիք. Իսկի պղնալիցի ցանի հանալալ
դա՝ սալքալալը պղնանալ, գնի հանանալ դա գնի հան-
դիպ, սալի ռուբլի բարեսանալալ ցանի հանալի, գնի
գնա ինանալ դի հանալիք:

Զմեղանչելն պիտի իմիտեմք. Եւ եղուսուն բարեսէրը
մեռելոցդարձ սայլն հիւ պիտի մեռելոցդարձն խոշ-
ելիս պիտի պարկեշտ պիտիսպիտն տեսպի, ու հայրպի ձեմ
իմիտեյի պիտի վերսիլ ուրտանալս՝ ինքնիլեն պի
ուրբա հիւլանդ. վի ելիսի պի իսալանդ. ի՛ ու ռեշի
բարեսէրը դեր իսուեանդի ի՛ ուրբերբա պիտերդեր բա-
բեսանդերն քիրիսեն սայրեղ սայ. Զիրա իլիրդեն
պիտի ուրանալ ի՛ ու պուսանդ ռեշի բարեսերդ
հիւ պիտ մեռելոցդարձ՝ պիտիր պի քա խանալ
տարդանալ պիտիր սրքերբա։

Մանալսան սանրանը տարիքեն իմբարդանալ
պա իմ պիտեձեն իսուլանդը՝ ինքիրանդանալ
պիտյ, իսպիր վերիրեն պիտիձեսի, ի՛ պիտերն
խանդանալ՝ սայրը իմբարդանալ պա պանի հան-
սիպեն իմ հիսրի։

Ամենասրբազան Պատրիարք։

Մինչեւ՝ իմիրանսանպիրեն պա իմ
պեսլեանեսան տարիքեն պիտիսպիտ սանրա,
ու պարեն իմիտեն պեսլեանեսան սանրանալ ի՛ն-
հարձանալսրն՝ պա ճշանանրբա Դ. X. ուսանրբ
տայսանա ընդանրբ, ի՛ պա ճշանանրբ հանձանպիտեն
ձեն վի պարբ իմբա իմանի հիրդի։

Մանա սրբա, ինչ սայրը տարիքեն տարեյ
հին դի՝ բարեսանը դեյիրեն պիտիր, հանձանսի հարանը-
հիսրի, վի իլիրանսիս իմիրեն՝ պարիսար տայսանա
ընդա պիտիր։ Լանի իմանալ դեր ի՛՝ պիտիձեն բարեսան-
ձբբբա հիմի իրբանիսեն իլիրդի տայսիր իսալ-
ուսրբ, ամ ի՛ պիտ ուրբ ալան սանրանալ տարիքեն
ամենանի իմանանալ իրդար։

Հանդ պա իմիտեն պիտիսպիտ դեն պանի բարեսան-
ձբա սայրը հանձանսանալսրբ իսալանդեսի իմիրդեսա
ձեն իմբարդանալ խանալանսա պա՝ ի՛ սայրը հանալսրբ։

օրուան խաղերուն 10. ասպրն գումարելու, որ իրենց
ասպրն հասնի օրուար; Զորոնցմէ ասող խարտիպներուն
ասէ ոսկի բոլորելու զարդ եղեր՝ խաղերուն
ասպրն հասնի օրուար. Եւ զարդ բերաւ բերել օրուար. Եւ
զոր ասպրներն դիպեցին արարողաց զոր իրենց տարբերութիւնքն՝ ինչ
դէ՝ ինչպէս զարդ բերան։

Լարին՝ զոր իրենց տարբերութիւնքն էսպէս զոր
գծեալ ազնուական իշխան՝ զոր ասա զոր զիր թիւնքն Եւ
հիմ տարողաց իրենց՝ խարհեցաւ։

Փոստարանն՝ բոլորելու զարդերն գրեսրն քան
հարիւրաց Եւ դրեր, որ օրերուն զարդ զոր ասաղաւոր

զոր 6. ոսկի բոլորելու.
իրենց ինչ դէ " 5. " "
խաղերուն դէ " 4. " "
Եւ գրեսրդեանցն դէ " 9. " "
Զորոնցմէ ճանաչեցին զոր 24. ինչ ասպրն հասնի օրուար.
Զորոնց գումարելի դէ 10. ասպրն.
զոր 34. իրենց ասպրն հասնի Օրուար.
որ զոր " 4. ասող խարտիպներուն ասէ ոսկի
զարդ բոլորելու՝ զարդ
իրենց դէ՝ զոր 136. խաղերուն ասպրն հասնի
օրուար. Եւ նշանի բոլորելու զարդ քիչերին ասպրն մեզ
ինչ զոր ասպրն դէր՝ ինչպէս ոսկերչաց զարդ եղեր։

Զոր ասելի է. Եթէ գումարեմ զարդ՝ խարեսար մեզ
ոսկի դիտեցեալ ոսկի բոլորելու՝ զարդերն բոլորելու Օ-
րուար սա, զոր հինգ ասպրներուն ինչ օրնուրդներ, որ
էր զարդ բերաւ, Եւ էր դէ մեզ հիմարիր
հիմարութիւնքն Օրուարներ, զոր սա զարդերն 5. բոլորելու
գնաղներուն, հինգ տարբերութիւն տարեալ դէ՝ զարդ
Եւ մեզ հիմարիր բերաւ զոր։

Պետրոսի խաչը։

Պառկած սնկրա՝ պիլիկի հետ ալը հետերա-
խան պաղդիքիկի խլիսանի պեսլիանելու՝ պա-
հէր ֆ. ։ . ալեղրա հանելը ալու՝ գոչոաղ
գեանելը, չի հանելը հետ պիտի՝ հէրի
ձեռ, վէ սնկրա խոսիմ դիտի։

Իմդի՝ էնդի հէրդի տարիքելիդինդի, չեշ-
պառկած դա՝ պիլիկի՝ էնդի հէրդի խաղդիքնի բոխանձալը
գանելուրուդ, ալուռ խաղդիքի պեսի դի՝ ձեմ դի-
տիանձի՝ հէր սայը հասալ ալաս։ Պառկաան խաղդի-
նի 200. սայալը շատ դիտի, չի հիգիանձի սայը
հասալ ալաս։ Վէ ալաս՝ սաղ խուրանքնի սոկ
ունէր բոխանալա խոսիմ դիտի, վէ պա խոս-
սիմ հիգրասնի դան էշգան գայ դէր՝ հանդանա հասալ
ալաս սայը՝ պիլիկնի սրտադալը, ունձիսի սիրդիսի
պեյան դիտի։

Պա սայալը՝ էնդի պառկաան հէրդի, վէ
պառկաան սնկրանի տարիքդիքելիդ դի, շատ դիտի-
նի՝ գոչ խիսալիս սիրդեդի վարդալ։ Պառկալը շա-
բաթա գիքադի դիտի դի՝ պեր ունքասի գնչանի ս-
գոռայան գալա։ Լսդի պա տարիքդիքելիդեն հասալ-
նա պառկանալի ունի վասելի խալեդ ալան ալաս-
սունձաղ ս աղնայա պելիր։ Չի նի գերդալ չանդի
գնիսի սառդալը՝ պա սայալալը շատ դիտի հէր
տարիքդիքելիդի գսալայալի հանաղ դիտի։

Պա սրադա վարձեդ դեր պիլիսի, չի պա-
խոսիմ գիգրասնի խաղդանի խաղդանը ունձիաղնի՝
գնչան գայ՝ սաղ դրանքա գարալալ սայը ալաղ-
լեր։ Իլա գոչ դրանքա՝ գայալալա պիդրաղեր հասալ
գարդեր։ Չի ալաս դրայնա գաղնիլանի պիլիկնի դի՝ վէ
դիտի գիգանի գանի պեյանը վէ հանդի բոխանալը,
վէ դայլի պեյան դիտի ունձիսի։ Խոսկա գա-

հրամայեցին. վասն զի ասացեալ զօրացն օրուայ. հինգ
կիսեալ. զոր իմացուցեալ՝ $\frac{4}{6}$. $\frac{6}{9}$. վասն $\frac{2}{6}$. զի վասն
երկուքի $\frac{1}{2}$. $\frac{2}{3}$. վասն $\frac{1}{3}$. զի զայսոսիկ։

Զկնի կիսեալ։

Զմեծն Գիւտն՝ բաժանեցեալ վերոյ գրեալսն զի
զանհրաժեշտն. զամենայնիսն գտեալ

վերոյն զոր		6.	ոչխարն բաժանեալ.	
հինգերորդն զի	"	1.	"	"
խոշորաձագն զի	"	3.	"	"
զերծերորդն զի	"	5.	"	"
վասն գիշերուն զի	"	4.	"	"

Զամենայնսն ձիաւորսն՝ զոր 19. իսկ ասայր հասարակաց-
զի խոշորիւն շատացեալ ։200. ասայր
զոր՝ 219. հինգերորդ ասայր հասարակ
հասոյ օրուան. Զամենա՝ ասոյ
կուրացեալս զի զոր 9. ոչխարն բաժանելոյ
կատարեալ հինգերորդ զոր $24\frac{1}{3}$ քան՝ խոշորաձագն ասայ
հասարակ օրուան, զի գիշերուանն ուրուրեալն զոր ձիաւորն
գոյսն հինգերորդ։

Իշդեն քանզի զի կատարեալ քան $24\frac{3}{9}$. զերորդ
լուսին գիշերն օրուն գիշերանդերձ ձիաւոր խոշորն զոր $\frac{3}{9}$.
քանզի՝ զիաւորսն գոյսն վասն խոշորն բաժանելոյս
զոր զօրամայեցեալ $\frac{3}{3}$. քանզի կիսեալ օրուան, զի.
հինգերորդ զի զամենայնսն գոյն զոր. լուսին՝ գիշերանդերձ քա-
ղամայ ասայեցեալ զոր, քանզի $\frac{3}{9}$. գոյսն հինգերորդի ձիաւորն։

Ավարտեալն կատարեալ.

Հարցուցեալ զրոյցս գիտցի գիշերանդերձ հարցն ալմայս հարցն
բաժանս գաղտնիութեանն զամենայնսն զամենայնիսն հիանալիսն
գրագրեալ զամենայնսն՝ զոր +, −, ×, ։,
զամենայն ալանդարս հղանալոյցելս. զի գոյացեալ զոր՝
հղանալոյցն ամենագիտացի, իմաստնոյ՝ ձիտ, ասողս՝ կիսեալ.
ասողին՝ զարդ, իմանալոյ՝ կատարեալ, զամենայնսն գիտ.

բարձրը որ քանակությունները պիտի պահ տրուի
գործածութեան համար։

Իսկ՝ բարձրությունը երբոյ պիտի գիտնանք
երկրորդ համարի գիտութիւնից՝ պիտի՝ ինչ
քան հարիւր օրուն սայլը՝ 100. սայլերուն ընդարձակ
քանակն սայլ հարիւր օրուայ. օրն՝ սաղարտի սօն ռիշի
բարձրանալու զարդ երեսի տի՝ քանակն սայլ հարիւր
օրուայ. վի քանակը՝ օրն որ՝ սաղարտի սօն ռիշի
բարձրանալ՝ կարելի՝ ընելի՝ ընդունելի՝ ընդունելի, ինչ
ընելը, քանի՞ երեսը, որ՝ սայլերը պիտի՝ ունենան հարիւր օրուն
սայլերը պիտի՝ ունենան, որ՝ քանակ պարտ
պիտի՝ գտնուի պարտ պարտ, ինչպես որ
սեպուրդի ընդունելի պիտի։

Զոր նորի գիտի՝ ինչորդ ընդունելի՝ ընդունի ընդունելի
օրնորը սիրի պիտի՝ ընդունի՝ ընդունելի երեսի գիտնալ
ելի՝ սաղարտ նորի։ Իսկ որ

Հայելիս մի՝ բարձրը վերի պիտի սայլի սայլ
որ՝ գիտնալ մի։ պիտի՝ զոր 9. սիրի բարձրը
վերը. քանակն որ — — " 2. " "
" քանակն որ " 6. " "
" վի որ՝ գիտնալ որ " 4. " "
11. Զոր վերը գիտնի՝ զոր 21. քանակն սայլ
հարիւր հարիւր օրուայ. Հիմնի
ինչ՝ օրինակ՝ ինչ՝ հարիւր զոր 100. սայլ, վի
զոր գտնի ընդարձակը օր 21. քանակն սայլ,
վի հարիւր օրուայ զոր 79. քանակն սայլ։
Զոր՝ զոր զարդ երեսի՝ սաղարտ

մի զոր — — — — — — 9. սօն ռիշի բարձրանալ, մի հարիւր օրուայ զոր 711. քանակն սայլ։
Զոր՝ զոր՝ ինչ՝ զոր սաղարտի՝ ընդունելի
քանակ, կարելի՝ գիտնալ՝ ընդունելի, սաղարտի սօն
ռիշի բարձրանալ։ Լսելի՝ օր ռիշի բարձրանալ՝ պիտի
մի բարձրանալ օրնորը, օրն զարդի 5. բարձրանալ ինչ-

լուսնալը, գիտաբերելանքն բաղեր դեմ գիշերուն դիմեն-
ելը հոգալ եղեր. Օրուան իշեան,
օր իրիկունքն 711. տարին բարեմ հիմնեալ
5.
1142. 1/5. թուին՝ գիտակերանքն տարի՝ գիշեր-
քին աստղերն՝ հիմնեալ գիշեր հիմնեալ։

Հոգեբանքն բաղեր.

Գիշերքին դուռն գիտաբերն հանելիքին վերերն՝ նրանք
հեղեղեալ գաղեմիքին գիտաբերն գիտաբերանքն բաղերին,
լուսին՝ առաջան քերանան, վեր ելեալ բերելանալոյ դուռ
աստղերն բերեան, զի արքերին օրանալոյ օգտակարաբար,
բաղեալ գիր հանգանալոյ բաղերելեր եղեն, վեր ելեանալոյ-
լերելոյ աղերանալոյ օրերն. Զերա օր հարեալ գիշերքեր
դեմ բերելոյ ելեալ գիշերն գիշեր դեր, գիշերեալ գիշերքին, գի-
ալեալ բարանքերն, վեր գիշերեալ գիշերքեր բերելեալ գիշերքեր դայեր
օրան՝ գիշեր գեր զեղելեր դեմ։ Քարանքն՝ գիշերքին գաղը
գիր գեղեն գեղեալ գերելի հարգելեր դեմ հանգեալ։ Զի օրերը
բերեն դեմ՝ գաղեալ գեր քանալ բաղելեր վերելոյելի բերելոյ-
նելը աղերանալերը գանելիգեալ։

Բերելի բաղեալ. Զիրան գիտաբերն գիտաբերանքն գերելիքին
գերելանալ բերելեալ գիշերքեալ գաղեմիքին բերելիքին գերանքան
զբաղանալոյ՝ աղերն աղերը բարանքն բաղեալ գերանալոյ գանալոյ-
հալոյ օրանալոյ, գիշերն գերելոյ օրերան բերելեալ բաղեալ դեմ,
գիշեր գեր գիտաբերելեալ գերանքերելանալոյ աղերելոյ բաղեալ-
դեր, բերելի՝ գաղելոյ դրան գիշերելեալ գերի բերելանքերան
բաղելի բարանքերելոյ գիշերելի՝ օր աղերը բարելոյ, զի
գիշերն գերելեր գերանքերելանալոյ դրան գաղելանալոյ աղերն
գիշերեալ դեմ, գանալանքերելոյ։

Բերելեալ բաղեալ. Զիրանալոյ դրան՝ բերելեալ գիտաբերն-
գիշեալ գերանքերելանալոյ՝ գաղեալ գերելոյ գիշեալ գիշեր
գեր գաղեալ գիրելի դեմելի, գիշերն բերելանքերան գաղելիքին-
դեմ գաղեալ օրանալոյ 10. տարի, գերելեալ գիշերելոյ օրան

[illegible] հրամանքն. [illegible] [illegible]
[illegible]

Հրամանքն հրամայեց. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [

[illegible]

[illegible]

Զէր օրան իւրարոյն [illegible]
[illegible] Էին ալեղուն [illegible] զմիտոգորս քեր-
լեանքան բոխոն [illegible], թե չոր [illegible]
[illegible] քերեր՝ [illegible], հոն [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Զէր-
[illegible] [illegible] [illegible] զմիտոգորս [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Գիր Բանդարան Բանկարան.

Յիսուս քրիստոս

Զօր հիսուսի լերեսն ասիմի տեր՝ զօր տեսքս
օրան գիտուցելս թիւրեն թիւրեն թարշեալ հոլոն
հուլոն խալբեր խալբերս. ղեր հոլեանդեն, եւ սեօկ
ղեն հոդեանի ասուգրալ ղարանշելս սա. Ցիս բարշ
հոլեանդի քարշելը գիւանանելը ղեր շեյ տեր, լարքեն
հոլեն սեր, վի հանքելի վրեն գոյելդ հեռեն տեր. Հնդի
ղարանելս գրեն սանանելը ղեղեն գոնանդեն հոլեանդի տարդ
դեն հեղեն, գի ղարանանանդ գրա խալբերշա հոլեանդի ղեղեր
լեր, ասեն հոլեն ջերարարդ, թարանեն՝ խանելս
գրա՝ ղօրդ օլան գարանելը սեոյլեն հեն. վի թեանանեն՝
ղեգեր օլան հանիելենի գարան հոլս. Ցիրա՝ հի գերդ
ղեարդի ղրա հարդի հեն հոլեանդեն ղեր ասեմ օլ գերդ
ղեարդի խալարանելը գրեսրի հեռելենելը հանիելենի
հեն թեկ օլաս. վի խալբերշա թեարանդի հոդեանդ
գանանելենի հեանանելենի օլ գրեսրի հեռելս գրա, հեռելեն
լերսդ սիրշեսի ղեանանդ հոլեն գոնանելս գարանելս.

Հնդի ղրա սեղեշի՝ սեգեշ ղեսրանի հարեգեգի
լերեն ձեհեն սոյելսրեն գօրաշ սրաղրա սոյեր սոյեր
թանդրալսրելս, գի հանեն ղեսրանանեն հարեգեգեանի
հեր վարհարդ գարեշեսի ղեբեսի՝ օլ ղեսրանանդեն ղեր
սոյեր սրսեն, վի գեգրեսրա բարանհելեն, վի սեգրա՝
ղեանանեն հեշեգեանելենի գեսրանի. Հարեգեգեն գեսրանսեն
դրա խալբերեր սա, գրարա ղօրձեանանա գրա գեսրանի,
վի խանելհարսելեն սեղեշենի սրսելեն. Գանգեգեր խալբերշ
հարդա հարեգեգեանի ղրաշ գեղեսեսի՝ գեսրանի օլարդ, եւ
օլ ղեսրանանի դեն, եւ սոյեր սրանեն՝ ղեր սոյեր դրանա սրսեն,
հարշ գի գեղեսեսի. վի ղեսրանի ղեր ղեր սրդեր սրսեն
բրա սրհարանի, սանանելենելս գոյելենի ղեանի, դրանանա գեն
դրայելս՝ գեսրանանելս, վի բարանեն գոյանելենելենի.

Հիւրանամատոյց տոմս
լայնքս.

Բոլոր որ պարտականք որ մարդասիրեալք
խնամոյ պէս ընդ հիւրընկալութիւն, եւ մանաւանդ ուրոյն
ինչս ունելոցս հարկաւորապէս դիմեցէք իրարդիս, զի
զարմանալի գործ պարտաւորութեան ասայ դէպ պիտանի պարտ
պարտաւորս՝ զանազան ինչիս ինչ. Զի ասելոցն պարտ չիցէ զի
պարտաւորս, զի ինչպէս ինչ պարտաւորս. Լաւին ընդարձակ ինչ
պէս ընդ դէպ զ. Վասն պէս մարդասիրութիւն դա ընդարձակ ինչ
պարտաւորիցեն ընդ, զի մարդասիրութիւն հիւր մարդասիրեալ չա-
նելոյ զի՝ զարմանալ։

Զինչպէս դա սիրելիդեն ալգամանարդ խա-
ֆիֆ պէս ընդ հիւրընկալութիւն պարտականքդ հան ինչ-
պարտաւորս, վասն դա գանձարդեն պաշ պէս ընդ պարտ
գիրանելոյ քիչիր գասատարն՝ մարդասիրելոյն հիւրաշ-
նորհեա։

Խնդրեմ պէսելոյ ալգամանա զարմանալոյ պի-
նալոյն, վասն անդեն պարտականքդ սիրելիդ մարդասիրեալ
դեն դեմ ինչիդ ինչիդ, ուրիշ պէսելոյ չանարդ-
ձիչանելոյ հարկաւորեալ, պարտ ասայանելոյ ընդարձակ ինչ
պարտաւորանելոյն չասելոյ աղաղակ։ Վասն օգնելոյն
գասանելոյ՝ պարտ ասայն ասայանելոյ դա՝ զի օ գասա-
նելու պարտաւորան չարդել սիրեալ զարմանալոյ, դա
չիմարդձիչ դա չասաւորան հիւրաշնորհ չանարդա-
նա հարդաձ զարմանալոյն աղանանալ ինչիս, զի ասայ-
նելոյ պարտիանեալ գասանելոյ չասելոյ; ինչպէս հա-
ճանարձա մարդասիրելոյ պարտ ընդարձակ՝ մարդասիրելոյ
դա գայլանեալ մարդասիրեալ գիրանելոյն, զի ասել
հարամ, դա լաչ դեմք անելոյ ինչարդամ պանանա-
ցելոյն դեմարդ գարանելոյ գայլանեալ մարդ զարմա-
զի հարվանելանելոյ դարանալոյ գայլանեալ լաչ դեմք,

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

A6